

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติสำหรับอุดมศึกษาในประเทศไทย

กรอบคุณวุฒิที่เสนอสำหรับอุดมศึกษาของประเทศไทยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยในการนำ
แนวนโยบายการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติเพื่อให้มีความ
เชื่อถือในความสอดคล้องของมาตรฐานกับชื่อของปริญญาและประกาศนียบัตร อีกทั้งให้เห็น
ชัดเจนว่ามีความเท่าเทียมกันกับปริญญา และประกาศนียบัตรของสถาบันอุดมศึกษาใน
ต่างประเทศ กรอบนี้จะช่วยให้มีจุดเปรียบเทียบที่เหมาะสมในการเปรียบเทียบมาตรฐานทาง
วิชาการ เป็นกรอบสำคัญสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในการวางแผนและการประกันคุณภาพ
ภายใน เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายนอก และเป็นกรอบ
ความเข้าใจสำหรับนายจ้างเพื่อเข้าใจในทักษะและความสามารถของบัณฑิตที่จะรับเข้าทำงาน

หลักสูตรการศึกษาที่พัฒนาขึ้นตามกรอบนี้ ไม่เพียงแต่นำไปสู่ความรู้ ทักษะทั่วไป
และความชำนาญในวิชาชีพ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าที่จะนำไปสู่การให้ปริญญาและ
ประกาศนียบัตรที่เทียบเคียงกันได้ทั่วโลกเท่านั้น แต่ควรจะเน้นเป็นพิเศษโดยการสะท้อนให้
เห็นถึงนโยบายริบถ้วนของประเทศ หลักสูตรควรจะเน้นเป็นพิเศษในเรื่องการถ่ายโอนและ
ประยุกต์ใช้ทักษะเขาวนปัญญาในการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถใน
การประกอบการ รวมทั้งการมีความรู้ความเข้าใจ และรู้จักทำนุบำรุงวัฒนธรรมและประเพณี
อันดีงามของชาติ ตลอดจนการผสมกลมกลืนสิ่งเหล่านี้เข้ากับภาวะของการแข่งขันใน
เศรษฐกิจฐานความรู้ระหว่างประเทศ

บัณฑิตควรมีความสามารถ และพันธะที่จะศึกษาหาความรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถ
ในการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการติดต่อสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ มีความสามารถในการริเริ่มในกิจกรรมของตนเอง และกิจกรรมของกลุ่ม กรอบ
คุณวุฒิได้กำหนดความรู้ และทักษะของสิ่งเหล่านี้ไว้เพิ่มขึ้นตามระดับของแต่ละคุณวุฒิ การ
พัฒนาคุณลักษณะเหล่านี้จะต้องใช้วิธีการสอนที่นอกเหนือจากการให้นักศึกษาหาความรู้ และ
ทักษะ และมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้ในสภาพที่เป็นจริงอย่างต่อเนื่อง

ระดับของคุณวุฒิ

ระดับบอกถึงการเพิ่มขึ้นของสิ่งที่ต้องการทางสติปัญญา และความซับซ้อนของการ
เรียนรู้ที่คาดหวัง ในขณะที่นักศึกษาก้าวไปสู่ปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่สูงขึ้น

กรอบคุณวุฒิเริ่มต้นด้วยระดับแรกเข้าภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับพื้นฐาน และสิ้นสุด
ที่ระดับปริญญาเอก สำหรับการศึกษาระดับปริญญาเอกชั้นสูง (Higher doctorates) และ
หลังปริญญาเอก รวมทั้งปริญญาเกิตติมศักดิ์ ไม่รวมอยู่ในกรอบนี้

ระดับในกรอบคุณวุฒิ มีดังนี้

ระดับแรกเข้า	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน
ระดับที่ 1	อนุปริญญา
ระดับที่ 2	ปริญญาตรี
ระดับที่ 3	ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ระดับที่ 4	ปริญญาโท
ระดับที่ 5	ปริญญาเอก

ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (higher graduate diploma) เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนในบางสาขาวิชา โดยเฉพาะทางด้านแพทยศาสตร์ ซึ่งต้องการการศึกษาระดับสูงระหว่างปริญญาโทและปริญญาเอก หลักสูตรประเภทนี้ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาเอก เป็นที่ยอมรับกันว่าการสำเร็จการศึกษาที่ระดับใดระดับหนึ่งไม่ได้หมายความว่า จะสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปโดยอัตโนมัติ เงื่อนไขการเข้าศึกษาต่ออาจกำหนดบนพื้นฐานของคะแนนเฉลี่ยสะสมหรือเงื่อนไขอื่นเพื่อให้มั่นใจได้ว่า ผู้สมัครมีโอกาสที่จะสำเร็จในการศึกษาที่สูงขึ้นและซับซ้อนขึ้นเพื่อรับปริญญาในระดับสูง

สายวิชาการและวิชาชีพ

กรอบคุณวุฒิแบ่งออกเป็นสองสายซึ่งแสดงถึงลักษณะของหลักสูตรที่แตกต่างกัน สายหนึ่ง คือ สายวิชาการซึ่งมุ่งเน้นการวิจัย และการถ่ายทอดความรู้ในแขนงที่ไม่สัมพันธ์กับการประกอบวิชาชีพ อีกสายหนึ่ง คือ สายวิชาชีพซึ่งมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้และทักษะในระดับสูงที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพ

หลักสูตรทั้งสองประเภทนี้ไม่ได้แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง หลักสูตรวิชาการควรจะพัฒนาความสามารถที่มีคุณค่าสูงต่อการทำงานเช่นเดียวกันกับการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน หลักสูตรวิชาชีพควรจะให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในงานวิจัย และทฤษฎีความรู้ในแขนงนั้น และแขนงอื่นที่สัมพันธ์กัน และควรพัฒนาความคิดโดยทั่วไปและความสามารถในการแก้ปัญหาซึ่งสามารถใช้ได้กับทุกสถานการณ์ อย่างไรก็ตาม มีความแตกต่างกันในจุดเน้นซึ่งควรจะสะท้อนให้เห็นในรายละเอียดของเนื้อหาสาระของหลักสูตร และในชื่อของปริญญาและประกาศนียบัตร

จำนวนหน่วยกิต

ระบบหน่วยกิตเป็นระบบที่ใช้เพื่ออธิบายจำนวนหรือปริมาณที่คาดหวังของการเรียนรู้สำหรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรในแต่ละระดับ หน่วยกิตเหล่านี้มีพื้นฐานมา

จากการใช้ระบบหน่วยกิตวิทยภาคในประเทศไทยที่กำหนดให้เรียน 30 หน่วย สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีในหนึ่งปีการศึกษา ระบบหน่วยกิตนี้ได้ใช้เป็นเกณฑ์บังคับสำหรับองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรด้วย เช่น จำนวนหน่วยกิตสำหรับวิทยานิพนธ์ จำนวนหน่วยกิตสำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี และการคิดหน่วยกิตเทียบเท่าในการสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและการฝึกภาคสนาม รายละเอียดมีปรากฏในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ขอบเขตการเรียนรู้

กรอบคุณวุฒิกำหนดประเภทของการเรียนรู้ของทุกด้านไว้ในแต่ละระดับ ขอบเขตการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านได้แก่

- ความรู้ ความสามารถในการจำและนำเสนอ
- ทักษะเชาวน์ปัญญา ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และประยุกต์ความเข้าใจในแนวคิดจากหลักการและทฤษฎี เพื่อใช้ในการคิดเชิงวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมถึงความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่มมีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการวางแผน และรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง
- ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร รวมถึงความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูดและการเขียน และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
- การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงการพัฒนาระบบค่านิยมอย่างยั่งยืน ความสามารถในการแก้ข้อขัดแย้งทางค่านิยม นิสัยในการประพฤติอย่างมีจริยธรรมและยึดเหนี่ยวในมาตรฐานศีลธรรมที่สูง ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

ตัวบ่งบอกสาขาวิชา

คำศัพท์ที่ใช้ในระดับต่างๆ เช่นประกาศนียบัตร ปริญญาตรี ปริญญาโท และ ปริญญาเอก เป็นที่เข้าใจอย่างกว้างขวาง และความคาดหวังเกี่ยวกับความซับซ้อนของการเรียนรู้ได้มีการอธิบายชัดเจนในกรอบคุณวุฒิ

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือการบ่งบอกสาขาวิชาที่นักศึกษาเข้าเรียน ซึ่งต้องกำหนดให้ถูกต้องและแน่นอน ตัวบ่งบอกคือคำที่ใช้ในการระบุสาขาวิชาแบบกว้างๆ (ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ) และในบางสาขาวิชาก็มีการกำหนดความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในสาขาวิชานั้น)

คำว่า “ศิลปศาสตร์ (Arts)” ควรใช้สำหรับการศึกษาด้านมนุษยศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ คำว่า “วิทยาศาสตร์ (Science)” ควรใช้สำหรับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและวิทยาศาสตร์ประยุกต์ รวมทั้งวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและแพทยศาสตร์ปริญญาทางการค้นคว้าวิจัยในแขนงวิชาต่าง ๆ ในระดับปริญญาเอกควรใช้ชื่อว่าปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

(Ph. D) ปริญญาตรีทางด้านเทคโนโลยี (Bachelor of Technology) จะใช้ในระดับปริญญาตรีเท่านั้น สำหรับการศึกษาระบบสหวิชาในทางวิทยาศาสตร์ประยุกต์ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาความรู้ทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่จำเป็นต่อวิชาชีพเฉพาะทางในทางอุตสาหกรรมวิชาชีพ

รายละเอียดของแนวทางในการกำหนดชื่อปริญญา มีปรากฏในประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2547

การจัดปริญญาและประกาศนียบัตรตามระดับและตามสายวิชาที่มีปรากฏดังนี้

ระดับ	สายวิชาการ	สายวิชาชีพ
ระดับแรกเข้า สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ไม่ระบุชื่อประกาศนียบัตร ระดับอุดมศึกษา	ไม่ระบุชื่อประกาศนียบัตร ระดับอุดมศึกษา
1. อนุปริญญา	อนุปริญญา—ศิลปศาสตร์หรือ วิทยาศาสตร์ หรือ อุดมศึกษา (หากแบ่งเท่ากัน)	อนุปริญญา...แขนงวิชาเฉพาะ
2. ปริญญาตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิตหรือ วิทยาศาสตรบัณฑิตบัณฑิต(ชื่อตามสาขา วิชาชีพเช่นธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์)
3. ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ประกาศนียบัตรบัณฑิต ศิลปศาสตร์หรือ ประกาศนียบัตรบัณฑิต วิทยาศาสตร์	ประกาศนียบัตรบัณฑิต....(ชื่อ ตามสาขาวิชาชีพ เช่นธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์)
4. ปริญญาโท	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตหรือ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต(ชื่อตามสาขา วิชาชีพเช่นธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์)
ประกาศนียบัตรชั้นสูง	----	---
5. ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตดุษฎีบัณฑิต(ชื่อตาม สาขาวิชาชีพเช่นธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์)

ข้อสังเกต

สำหรับประกาศนียบัตร หรือปริญญาตรี หรือปริญญาโทที่ได้กำหนดแขนงวิชาเฉพาะ (area of specialization) ไว้ในหลักสูตร (ยกตัวอย่างปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือบริหารธุรกิจบัณฑิต การบัญชี) อย่างน้อยที่สุดจะต้องมีการศึกษาร้อยละ 50 ในแขนงวิชาเฉพาะ

การให้ปริญญาดุษฎีบัณฑิตอื่น

ปริญญาเอกที่เป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Ph. D) เป็นปริญญาที่ใช้สำหรับหลักสูตรที่มีการวิจัยเป็นฐานไม่ว่าจะอยู่ในสาขาวิทยาการใดๆ และเป็นระดับสูงสุดในกรอบคุณวุฒิบัณฑิตทางวิชาชีพ เช่นบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (DBA) หรือศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Ed D หรือ D Ed) หรือวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต (D Eng.) อาจมีการกำหนดการวิจัย

ไว้อย่างเข้มข้นแต่เน้นการปฏิบัติมากกว่า รวมทั้งมีการเรียนรายวิชาจำนวนมากและการทำวิทยานิพนธ์หรือโครงการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญ

แนวปฏิบัติโดยทั่วไปในมหาวิทยาลัย คือ การให้โอกาสการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาเอกและให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรเพิ่มเติม รวมถึงการให้ปริญญาเอกสำหรับความสำเร็จดีเด่นในชีวิต หรือทำคุณประโยชน์อันใหญ่หลวงแก่สังคม เมื่อมหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้นและมีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ขึ้น แนวทางเช่นนี้สามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับธรรมเนียมการปฏิบัติของมหาวิทยาลัยโดยทั่วไป ข้อเสนอแนะต่อไปนี้เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับธรรมเนียมการปฏิบัติในนานาประเทศ

การศึกษาหลังปริญญาเอก

การศึกษาหลังปริญญาเอกจัดขึ้นในสาขาวิชาต่างๆ สำหรับนักศึกษาที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ผลงานของนักศึกษาคอร์จะได้รับการยอมรับโดยให้ปรากฏในใบรับรองอย่างเป็นทางการของมหาวิทยาลัย แต่ไม่ให้ปริญญาบัตร อย่างไรก็ตาม นักศึกษาสามารถที่จะลงทะเบียนเรียนต่อในหลักสูตรปริญญาเอกที่สองและรับปริญญาตามหลักสูตรนั้น

ปริญญาเอกชั้นสูง

ปริญญาเอกชั้นสูงมีวัตถุประสงค์เพื่อเชิดชูผลการศึกษาค้นคว้าที่ลึกซึ้ง และโดดเด่นในระยะเวลาอันยาวนาน ซึ่งตามปกติอย่างน้อยที่สุดคือสิบปี ผู้ได้รับการเสนอชื่อจะต้องส่งผลงานวิชาการในรูปของหนังสือ และเอกสารการวิจัยอื่นที่มีการประเมินโดยนักวิชาการในวงวิชาการเดียวกัน และได้มีการพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว ผลงานนี้จะได้รับการประเมินโดยคณะกรรมการอาวุโสซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น และเป็นอิสระจากมหาวิทยาลัย ตามปกติแล้วจะมีการเริ่มต้นโดยการกลั่นกรองจากภายในมหาวิทยาลัยก่อน ปริญญาบัตรที่ให้อาจเป็นดุษฎีบัณฑิตทางอักษรศาสตร์ (Doctor of Arts) สำหรับผู้มีผลงานทางด้านศิลปศาสตร์ หรือ ดุษฎีบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์ (Doctor of Science) สำหรับผู้มีผลงานทางด้านวิทยาศาสตร์เป็นฐาน อย่างไรก็ตาม อาจจะมีการกำหนดชื่อสาขาวิชาการที่แคบกว่านี้สำหรับสาขาวิชาบางสาขาวิชา

ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์เป็นปริญญาที่ให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิดีเด่นเพื่อเชิดชูการทำคุณประโยชน์อันใหญ่หลวงต่อสังคม การทำคุณประโยชน์นี้อาจรวมหรือไม่รวมถึงการทำคุณประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยที่ประสาทปริญญาบัตร ปริญญาที่ให้ส่วนมากจะเป็นดุษฎีบัณฑิตทางด้านนิติศาสตร์ (Doctor of Laws—LLD) หรือดุษฎีบัณฑิตทางด้านอักษรศาสตร์ (Doctor of Letters – D Letters) อย่างไรก็ตาม เหมือนเช่นกับปริญญาเอกชั้นสูง อาจมีการกำหนดชื่อปริญญาให้ตรงตามสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อแสดงถึงการทำคุณประโยชน์ต่อสังคมตามสาขาวิชาเฉพาะนั้น การให้ปริญญาเป็นการให้เพื่อเป็นเกียรติและคำนี้จะปรากฏในปริญญาบัตร ผู้ได้รับปริญญานี้มีสิทธิที่จะใช้เป็นคำนำหน้าชื่อ แต่ตามปกติโดยทั่วไปมักจะไม่ได้ใช้กัน มหาวิทยาลัยที่ให้ปริญญาจะต้องสื่อสารชัดเจนเกี่ยวกับสิทธินี้แก่ผู้รับปริญญา

คุณลักษณะของหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับ

ระดับแรกเข้า

กรอบคุณวุฒิตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่านักศึกษาที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมีความรู้ และทักษะที่จะศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พื้นฐานตามสมมติฐานนี้รวมถึงความสามารถในการเรียนรู้ด้านต่างๆ ทั้ง 8 ด้านตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนการประยุกต์ความรู้ และทักษะเขาวนปัญญาซึ่งได้รับมาจากการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น นักเรียนที่ได้เรียนรู้ครบตามเงื่อนไขเหล่านี้จะสามารถเข้าศึกษาต่อได้โดยตรงในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ในกรอบคุณวุฒิอย่างไรก็ตาม ในบางกรณี นักเรียนบางกลุ่มซึ่งไม่สำเร็จมาโดยตรงจากโรงเรียนมัธยมศึกษาอาจมีข้อจำกัดทางด้านความรู้และทักษะในการศึกษาต่อ ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาความรู้ขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่านักเรียนเหล่านี้มีความรู้ทางภาษา ทักษะการเรียนรู้และพื้นฐานทางวิชาการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในระดับอุดมศึกษา

ระดับ 1 อนุปริญญา

หลักสูตรอุดมศึกษาระดับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในงานบริหารและงานผู้ช่วยนักวิชาชีพ รวมถึงพื้นฐานความรู้ทางทฤษฎีและการวิจัยที่เป็นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี อนุปริญญาควรจะเป็นทางออกจากระบบอุดมศึกษา จุดหนึ่งที่มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ คุณวุฒิที่ได้รับก็ควรจะได้รับการยอมรับสำหรับการเข้าทำงานในสาขาอาชีพต่างๆ การศึกษาในระดับนี้จะต้องครอบคลุม

ความรู้ภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและเท่าเทียมกับการศึกษาสองปีแรกของหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตรอนุปริญญาอาจกำหนดให้มีการศึกษาสองปีเต็มเวลา หรือระยะซึ่งเทียบเคียงกันได้ สำหรับการเรียนบางเวลา รายละเอียดของเกณฑ์มีปรากฏในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา หลักสูตรอนุปริญญาสองปีกำหนดให้เรียนอย่างน้อย 60 หน่วยกิต และหลักสูตรสามปี กำหนดให้เรียนอย่างน้อย 90 หน่วยกิต

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาจะต้องแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถในด้านต่อไปนี้

- ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการและทฤษฎีที่สำคัญในสาขาวิชาที่เรียน รวมถึงระเบียบและวิธีการในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
- ความสามารถในการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการสืบค้น เพื่อใช้ในการแก้ไขข้อขัดแย้งและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนและ/หรือ การทำงาน ตลอดจนการพัฒนาแนวทางที่ดีในการแก้ปัญหาบนพื้นฐานแห่งการวิเคราะห์
- ความสามารถในการแปลความหมาย และประเมินค่าของข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และนำเสนอข้อสรุปทั้งแบบปากเปล่าและการเขียน โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสม
- ความสามารถปฏิบัติงานอย่างประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงานที่รับผิดชอบในสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา

ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้อง

- คิดและแสดงออกอย่างเป็นอิสระ มีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ในกลุ่ม หรือในสถานการณ์ที่เป็นทีมงาน ในการประกอบภารกิจร่วมกัน
- เข้าใจข้อจำกัดของความรู้ของตน และเข้าใจในผลกระทบที่มีต่อการวิเคราะห์ และการแปลความหมายอันเกิดจากข้อจำกัดของความรู้นั้น และด้วยเหตุนี้เอง จึงพยายามและแสวงหาคำแนะนำจากแหล่งอื่นที่เหมาะสมเมื่อจำเป็น
- มีความคิดริเริ่มในการวางแผนเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะของตน
- รู้จักจำแนกแยกแยะผลการกระทำที่กระทบต่อผู้อื่น และประเมินการกระทำเหล่านั้นด้วยหลักการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม ผู้สำเร็จการศึกษาพึงรับผิดชอบส่วนตัวต่อการกระทำของตนเองหรือการกระทำโดยกลุ่ม

ระดับ 2 ปริญญาตรี

หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจอย่างทั่วถึงในสาขาวิชาซึ่งมีขอบเขตกว้างขวาง และมีการศึกษาบางส่วนที่เน้นการศึกษาในส่วนลึกพอสมควร พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์วิจารณ์การพัฒนาทางวิชาการและการวิจัยล่าสุด นักศึกษาคควรตระหนักในความรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาอื่นที่สัมพันธ์กัน

ปริญญาตรีเป็นคุณสมบัติพื้นฐานสำหรับการเข้าสู่วิชาชีพจำนวนมากที่ใช้ทักษะความชำนาญการสูง หลักสูตรสายวิชาชีพเหล่านี้จะต้องพัฒนาทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ ตลอดถึงพื้นฐานความรู้ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี และการวิจัยที่จำเป็นสำหรับการศึกษาต่อไป ระยะเวลาของหลักสูตรแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาชีพ ซึ่งส่วนมากที่สุดก็มีระยะเวลา 4 ปี มีหน่วยกิตอย่างน้อยที่สุด 120 หน่วยกิต ในบางหลักสูตรซึ่งมีระยะเวลายาว จำนวนหน่วยกิตจะเพิ่มขึ้นเพื่อแสดงถึงจำนวนองค์ความรู้ที่ต้องเรียนรู้มากขึ้น แต่ระดับของปริญญายังคงเป็นระดับเดิม หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปีกำหนดหน่วยกิตอย่างน้อย 150 หน่วยกิต และหลักสูตร 6 ปีกำหนดหน่วยกิตอย่างน้อย 180 หน่วยกิต

โดยทั่วไปบัณฑิตจะต้องแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

- ความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดถึงความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องและเป็นรากฐานสำคัญ
- ความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อนและพัฒนาแนวทางแก้ปัญหา โดยอาศัยการแนะนำแต่เพียงเล็กน้อย และควรจะใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้จากสาขาวิชาของตนเองและจากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์
- ความสามารถในการค้นหา และใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดถึงการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมที่สุดสำหรับสื่อสารผลการวิเคราะห์ต่อผู้รับข่าวสารกลุ่มต่าง ๆ
- ในกรณีของหลักสูตรวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพนั้น ๆ
- ในกรณีของหลักสูตรวิชาการที่ไม่มุ่งเน้นการปฏิบัติในวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือความรู้ความเข้าใจอันลึกซึ้งในผลงานวิจัยต่าง ๆ ในสาขาวิชา ความสามารถในการแปลความหมาย วิเคราะห์ และประเมินความสำคัญของการวิจัยในการขยายองค์ความรู้ในสาขาวิชา

บัณฑิตจะต้อง

- ริเริ่มในการค้นหาคำถาม และคำตอบในปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการเสาะแสวงหาทางเลือกใหม่ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้
- ประยุกต์ความเข้าใจอันต้องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในบริบทอื่น ๆ
- ยอมรับธรรมชาติเฉพาะกาลขององค์ความรู้ในสาขาวิชาของตน และนำมาประกอบในการพิจารณาตรวจสอบและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ หรือวิชาชีพ
- มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยต่อพัฒนาการทางด้านวิชาในสาขาของตน และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนเองอยู่เสมอ
- แสดงออกอย่างสม่ำเสมอซึ่งพฤติกรรมทางจริยธรรมและความรับผิดชอบในระดับสูงในสภาพแวดล้อมทางวิชาการ วิชาชีพ และชุมชน

ระดับ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต โดยมีระยะเวลาการศึกษาหนึ่งปีการศึกษาหรือระยะเวลาที่เทียบเคียงกันได้ สำหรับนักศึกษาที่เรียนบางเวลา หลักสูตรมีความมุ่งหมายในการพัฒนาทางวิชาการ และวิชาชีพ ในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีสำหรับนักศึกษาที่ต้องการปรับปรุงความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ แต่ขาดคุณสมบัติในการเข้าศึกษาต่อ หรือไม่ต้องการที่จะศึกษาเพื่อการค้นคว้าวิจัยหรือทำโครงการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการที่สำคัญสำหรับปริญญามหาบัณฑิต

ถึงแม้ว่าหลักสูตรนี้จะมีความมุ่งหมายที่จะให้เป็นหลักสูตรที่เบ็ดเสร็จภายในตัวเอง แต่นักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตก็สามารถที่จะเรียนต่อในระดับปริญญาโทได้ แต่อาจต้องให้มีการศึกษาเพิ่มเติมในวิชาทางทฤษฎีหรือการประยุกต์ก่อนที่จะศึกษาต่อไป

โดยทั่วไปผู้สำเร็จประกาศนียบัตร บัณฑิตจะต้องแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถต่อไปนี้

- ความรู้ระดับสูงในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และประสบการณ์เน้นหนักในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ
- ความสามารถในการประยุกต์ทฤษฎี และการปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์ในการวางแผนและการวิจัย โดยการนำความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวางอย่างถ่องแท้ และเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทั้งจากภายในภายนอกของสาขาวิชามาประยุกต์ใช้

- ความสามารถในการเลือกและใช้เทคนิคต่างๆจำนวนมากในทางคณิตศาสตร์ และเชิงวิเคราะห์อื่นๆ ในการค้นหาปัญหา และรายงานผล รวมถึงการเสนอแนะความคิดใหม่ๆ โดยการใช้สื่อแบบปากเปล่า แบบการเขียน และสื่อทางเทคโนโลยี และสารสนเทศเพื่อสื่อสารกับกลุ่มผู้ฟังที่หลากหลาย ทั้งกลุ่มวิชาการ กลุ่มวิชาชีพ และชุมชน
- ความสามารถระดับสูงในวิชาชีพในการประกอบภารกิจทางวิชาชีพหรือหน้าที่การงาน
ผู้สำเร็จประกาศนียบัตรบัณฑิตจะต้อง
- นำเอาความรู้ที่กว้างขวางจากทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งภายใน ภายนอกของสาขาวิชาเฉพาะ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขข้อโต้แย้งและปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้น
- แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการริเริ่มการกระทำเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญ ทั้งในสภาพแวดล้อมที่ทำงาน และในสภาพแวดล้อมชุมชน ในวิถีทางที่ผู้อื่นมีความรู้สึกร่วม และสอดคล้องกับค่านิยมและหลักแห่งจริยธรรม
- มีอิทธิพลในทางบวกต่อผู้อื่น โดยเป็นแบบอย่าง และมีภาวะผู้นำในวงวิชาชีพและชีวิตชุมชน
- มีส่วนร่วมและส่วนช่วยในการวางแผนริเริ่มเสริมสร้างสำหรับการพัฒนาตนเองของผู้อื่นเพื่อให้ทันกับพัฒนาการในสาขาวิชาชีพ

ระดับ 4 ปริญญาโท

ปริญญาโทมีจุดมุ่งหมายที่จะเปิดโอกาสในการพัฒนาความรู้และทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับที่สูงมากแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มีผลการเรียนสูง ซึ่งตามปกติแล้วจะได้เกรดเฉลี่ยสะสม 3.00 หรือสูงกว่านั้น หลักสูตรระดับปริญญาโทมีระยะเวลาการศึกษาอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา และมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต ทวิภาค

ปริญญาโททางวิชาการที่มุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญทางด้านการวิจัย สามารถที่จะเรียนสำเร็จได้ด้วยการทำวิทยานิพนธ์ที่ขยายลึกในหัวข้อที่ใช้ความรู้ ความเข้าใจทางทฤษฎีในระดับสูง อีกทั้งเป็นการวิจัยที่เพิ่มขยายองค์ความรู้ในสาขาวิชานั้นๆ หรืออาจเรียนได้โดยการผสมผสานระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ที่มีความลึกซึ่งน้อยกว่า และการเรียนรายวิชา ระดับสูงระหว่าง 12 ถึง 24 หน่วยกิต

ปริญญาโทที่มุ่งเน้นการพัฒนาความชำนาญระดับสูงทางวิชาชีพ อาจต้องทำโครงการค้นคว้าอิสระที่สำคัญ โดยประยุกต์ใช้ผลการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาและข้อโต้แย้งในสาขาวิชา พร้อมทั้งการเรียนรายวิชาในระดับสูง

ปริญญาโทที่เน้นการวิจัยโดยมีวิทยานิพนธ์เป็นฐาน โดยทั่วไปจะให้ชื่อปริญญาว่า ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (MA) หรือวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (MSc.) ปริญญาโททางวิชาชีพ ที่มีรายวิชาระดับสูงเป็นฐาน หรือมีรายวิชาและโครงการค้นคว้าอิสระเป็นฐาน โดยทั่วไปจะใช้ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ เช่น ธุรกิจมหาบัณฑิต (M BUS) บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (M Ed) วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (M Eng) หรือชื่ออื่นตามสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปมหาบัณฑิตจะแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถดังนี้

- มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในทฤษฎี การวิจัยและพัฒนาการล่าสุดในระดับแถวหน้าของวิชาการหรือการปฏิบัติในวิชาชีพ รวมทั้งความหมายของพัฒนาการเหล่านี้ต่อคลังความรู้ในสาขาวิชา
- มีความคุ้นเคยและความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัย และการค้นคว้าระดับสูง เพื่อประยุกต์ใช้ในสาขาวิชาการหรือการปฏิบัติในวิชาชีพ และสามารถที่จะใช้เทคนิคเหล่านี้ในการดำเนินการวิจัยที่สำคัญหรือทำโครงการค้นคว้าในวิชาชีพ
- ความสามารถในการสังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ผลของการวิจัย และพัฒนาใหม่ๆ ในการปฏิบัติทางวิชาชีพ ไปใช้ในการวิเคราะห์ พัฒนาและทดสอบกรอบสมมติฐาน ตลอดจนการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทั้งทางทฤษฎีและแนวปฏิบัติ
- ความสามารถในการสื่อสารผลงานการศึกษาค้นคว้าและวิจัยระดับสูงโดยการเผยแพร่ในที่อ้างอิงได้ต่อนักวิชาการ นักวิชาชีพ และชุมชน

มหาบัณฑิตจะต้อง

- ค้นคว้าหาคำตอบในปัญหาทางวิชาการและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ โดยการเสนอแนะแนวทางที่สร้างสรรค์และดูยพินิจที่เหมาะสม แสดงออกซึ่งทักษะเหล่านี้ในสถานการณ์ที่จำเป็นเมื่อขาดข้อมูลที่สมบูรณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ
- แสดงออกอย่างเป็นอิสระในการต่อสู้ และแก้ไขปัญห ทั้งที่คาดการณ์ได้และไม่ได้ รวมทั้งให้ความร่วมมือกับผู้อื่น และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มในโอกาสอันเหมาะสม
- ติดตาม และกระตือรือร้นในการกระตุ้นผู้อื่นให้รู้จักประยุกต์ใช้ดูยพินิจทางคุณธรรม และจริยธรรมอันเหมาะสมในการดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อน และไวต่อความรู้สึก ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในค่านิยมที่มีปัญหา
- มีความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และมีภาวะผู้นำในการพัฒนาโอกาสเพื่อสนับสนุนผู้อื่นให้มีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงเป็นคุณวุฒิวิชาชีพระดับสูงที่เปิดสอนในสาขาวิชาชีพเฉพาะบางสาขาวิชาที่กำหนดให้มีคุณวุฒิระหว่างปริญญาโท และปริญญาเอก ส่วนมากเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนทางด้านการแพทย์ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษศาสตร์และวิทยาศาสตร์แพทยศาสตร์และอื่นๆ นักศึกษาจะต้องสำเร็จปริญญาโทก่อนที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ และจะต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิตในวิชาความรู้ที่เป็นวิชาชีพระดับสูง

ผู้สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นสูงจะต้องแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถต่อไปนี้

- ความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในพัฒนาการล่าสุดทางด้านการวิจัย และการปฏิบัติในวิชาชีพในสาขานั้นๆ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งมีผลกระทบต่อการปฏิบัติภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาวิชาอย่างสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนรู้จักค้นหาปัญหา และทำงานด้วยความร่วมมือร่วมใจกับผู้อื่นในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อหาทางเลือกที่เป็นไปได้และดีที่สุดสำหรับการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ

ระดับที่ 5 ปริญญาเอก

หลักสูตรปริญญาเอกเกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าอย่างมีอิสระในระดับสูง และลุ่มลึก มีความรู้ลึกซึ้งในพัฒนาการล่าสุดขององค์ความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษาค้นคว้า ตลอดถึงการสร้างสรรค์ แปลความหมาย และประยุกต์ใช้ความรู้ในวิถีทางที่จะเพิ่มพูนพัฒนาการเนื้อหาสาระของวิชา สาขาวิชาการและสาขาวิชาชีพ หลักสูตรอาจเน้นการค้นคว้าอิสระที่นำไปสู่การทำวิทยานิพนธ์เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ที่มีอยู่ หรืออาจผสมผสานระหว่างวิทยานิพนธ์กับการศึกษารายวิชาในระดับสูงในสาขาวิชาชีพหรือสาขาวิชาประยุกต์

ตามปกติหลักสูตรระดับปริญญาเอกกำหนดให้ศึกษาไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตในระยะเวลา 3 ปีเต็มเวลาหรือเทียบเท่าหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิตในระยะเวลา 5 ปีหลังปริญญาตรี

ปริญญาเอกที่เน้นการวิจัยโดยมีวิทยานิพนธ์เป็นฐานตามปกติจะให้ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)

ปริญญาเอกทางวิชาชีพที่มีฐานมาจากการศึกษารายวิชาในระดับสูง และการทำโครงการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ตามปกติจะให้ปริญญาตามชื่อวิชาชีพ เช่น ดุษฎีบัณฑิตทางบริหารธุรกิจ (D.BA.) ดุษฎีบัณฑิตทางการศึกษา (D. Ed.) หรือ ดุษฎีบัณฑิตทางวิศวกรรมศาสตร์ (D. Eng.) หรือปริญญาเอกอื่นๆ ตามที่เหมาะสมกับสาขาวิชาชีพนั้นๆ

โดยทั่วไปคุณวุฒิบัณฑิตจะแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

- ความเข้าใจอันถ่องแท้ในองค์ความรู้ระดับสูงและลุ่มลึกและการวิจัยในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ
- ความคุ้นเคยกับประเด็นปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นโดยอยู่ในระดับแนวหน้าของสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ รวมถึงความท้าทายที่มีศักยภาพของประเด็นปัญหาเหล่านี้ต่อการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และต่อข้อสรุปที่เป็นที่ยอมรับกันอยู่แล้ว
- การศึกษาค้นคว้าระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์ทฤษฎีและการวิจัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องรวมถึงการสร้างองค์ความรู้และแปลความหมายขององค์ความรู้ใหม่โดยการวิจัยแบบบุกเบิก หรือการประยุกต์ใช้ทฤษฎีและการวิจัยที่ก่อให้เกิดคุณประโยชน์อันสำคัญต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ
- ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเทคนิคการวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้ในสาขาวิชาที่ศึกษา
- ความสามารถในการรวบรวมผลการวิจัยจากวิทยานิพนธ์ หรือรายงานโครงการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญและสิ่งตีพิมพ์ที่อ้างอิงได้ในวงวิชาการหรือวิชาชีพ

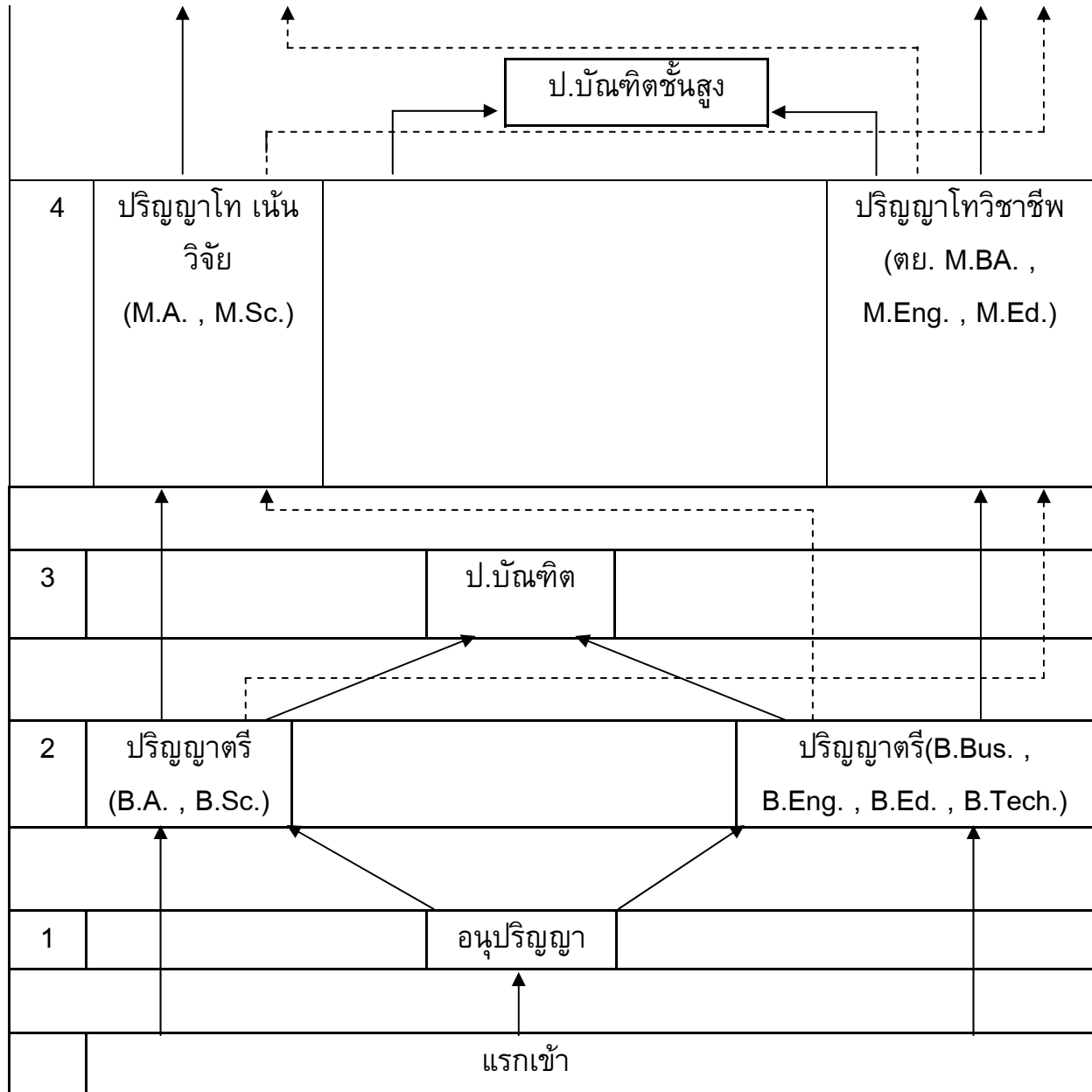
คุณวุฒิบัณฑิตจะต้อง

- ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ระดับสูงและ/หรือ ความเข้าใจในวิชาชีพอย่างสอดคล้องเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และการปฏิบัติในสาขาวิชาของตนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งจะให้คุณประโยชน์อันใหญ่หลวงต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ และกลยุทธ์ที่แตกต่างจากเดิม
- แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสภาวะผู้นำในสาขาวิชาของตนในการแก้ไขปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น รวมถึงการสื่อสารความคิดและข้อสรุปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้ไม่เชี่ยวชาญ
- หาแนวทางจัดการอย่างสอดคล้อง และลึกซึ้งกับปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบทของวิชาการหรือวิชาชีพ ตลอดจนการมีความคิดริเริ่มในการหาทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีขอบเขตกว้างขวางและมีผลกระทบต่อชุมชนในขอบเขตที่กว้างไกล

CHART

ระดับ
5
สายวิชาการ
ปริญญาเอก เน้นวิจัย
(Ph.D.)

สายวิชาชีพ
ปริญญาเอก
วิชาชีพ (ตย.
D.BA. , D.Eng ,
D.Ed.)

หมายเหตุ

————— เส้นทึบแสดงถึงเส้นทางปกติในการศึกษาต่อระหว่างระดับและปริญญา

----- เส้นประแสดงถึงเส้นทางที่เป็นไปได้ในการศึกษาต่อระหว่างระดับและปริญญา

แต่อาจต้องศึกษาวิชาเพื่อการเปลี่ยนผ่านเพิ่มเติม เพื่อให้มั่นใจว่านักศึกษามีพื้นฐานความรู้
และทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาต่อ

การรับรองการเรียนรู้ที่มีมาก่อน

ในหลายกรณี นักศึกษาจะเริ่มต้นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยตรงหลังจากจบการศึกษาขั้นพื้นฐานและจะศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเต็มตามหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับระดับและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในกรอบคุณวุฒิ

ในกรณีอื่นๆ นักศึกษาอาจได้มีการพัฒนาความรู้และทักษะมาแล้ว โดยอาศัยการศึกษาตามอัธยาศัย หรือจากการทำงาน หรือจากการเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษาหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

นักศึกษาไม่ควรจะถูกบังคับให้เรียนซ้ำอีกในสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว หรือทำซ้ำอีกในงานที่ได้ทำมาแล้วในที่อื่นอย่างเป็นที่พอใจ นักศึกษาที่มีความรู้ และทักษะมาแล้วควรได้รับการรับรองว่ามีสถานภาพการเรียนระดับก้าวหน้า (advanced standing) ถ้าสามารถแสดงได้ว่ามีความรู้และทักษะเพียงพอและเท่าเทียมกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกรอบ และการได้รับอนุญาตให้เข้าเรียนต่อด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่น ในทางตรงกันข้าม จะมีประโยชน์เพียงเล็กน้อยเท่านั้นสำหรับนักศึกษา ถ้าได้รับการคาดหวังให้สามารถเรียนต่อได้ในสาขาวิชาที่ตนเองมีพื้นฐานไม่เพียงพอ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สถาบันอุดมศึกษาที่ได้มีการกำหนดคุณลักษณะของนักศึกษาไว้เป็นพิเศษเพื่อสะท้อนให้เห็นพันธกิจ และวัตถุประสงค์เฉพาะทางของสถาบัน เมื่อมีการรับนักศึกษาเข้าเรียนต่อโดยการรับรองผลการเรียนที่มีมาก่อน ก็ควรจะต้องกำหนดให้มีเวลาสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษเหล่านั้นด้วย

สถาบันอุดมศึกษาควรที่จะพัฒนากระบวนการ เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา ซึ่งอาจได้รับการพิจารณาให้เข้าศึกษาต่อด้วยการเทียบโอนผลการเรียนที่เรียนมาแล้ว พร้อมกับจัดให้มีการแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่รับเข้าศึกษาต่อโดยวิธีนี้ สถาบันอุดมศึกษา ควรจะติดตามผลการศึกษาเหล่านี้และปรับปรุงกระบวนการและเกณฑ์ที่ใช้ให้เหมาะสม

ภายใต้เงื่อนไขการพิจารณาเหล่านี้ ได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติทั่วไปไว้แล้วสำหรับการรับนักศึกษาที่สมัครเข้าศึกษาต่อ ด้วยสถานภาพที่เรียนมาแล้ว จากการศึกษาในสาขาวิชาที่เหมือนกันในสถาบันอาชีวศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น

แนวปฏิบัติเหล่านี้ได้มีการกำหนดไว้ในประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ พ.ศ. 2545

การตรวจสอบมาตรฐาน

กรอบคุณวุฒิให้แนวทางแก่คณาจารย์ นักศึกษา นายจ้าง และผู้ประเมินภายนอกเกี่ยวกับมาตรฐานที่คาดหวังในด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับต่างๆ อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดเหล่านี้จำเป็นที่จะต้องเขียนไว้แบบกว้างๆ เพราะต้องใช้

ทั่วไป จึงต้องอาศัยการแปลความหมายโดยผู้มีประสบการณ์ที่คุ้นเคยกับสาขาวิชานั้นๆ ตลอดถึงจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการสำเร็จการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอื่น รวมทั้งมหาวิทยาลัยนานาชาติชั้นดีจำนวนหนึ่งเป็นอย่างน้อย การตรวจสอบมาตรฐานเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบในระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบอย่างเป็นอิสระว่า มาตรฐานที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันในทุกสถาบัน และได้มีการติดตามว่าได้บรรลุตามมาตรฐานที่คาดหวัง ผู้ประเมินภายนอกอาจต้องการที่จะตรวจสอบเพื่อให้เห็นว่าสิ่งนี้ได้มีการปฏิบัติอย่างเพียงพอ

กลยุทธ์ที่ใช้โดยปกติทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาในการตรวจสอบมาตรฐานรวมถึงวิธีการต่อไปนี้ การตรวจสอบการให้คะแนนนักศึกษาจากกระดาษคำตอบและงานที่มอบหมาย การประเมินภายนอกเกี่ยวกับภาควิชาและหลักสูตร การประเมินหลักสูตรโดยนักศึกษาที่เรียนอยู่และผู้สำเร็จไปแล้ว และรายงานเกี่ยวกับทักษะของบัณฑิตโดยนายจ้าง ความรับผิดชอบในการตรวจสอบมาตรฐานอาจจะมีบางส่วนที่ดำเนินการโดยสถาบันที่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา แต่กระบวนการนี้จะเพียงพอหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับรายละเอียดของการเตรียมการตามที่ตกลงกันไว้ ตลอดถึงประสิทธิภาพในการดำเนินการเตรียมการดำเนินการร่วมกับสถาบันที่ให้ความร่วมมือไม่ได้ยกเว้นความรับผิดชอบของสถาบันที่เปิดสอน ในการตรวจสอบมาตรฐานและสร้างความมั่นใจในการรักษามาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ในขอบเขตของการเรียนรู้

ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละระดับของกรอบคุณวุฒิมีดังต่อไปนี้

ผลลัพธ์การเรียนรู้เหล่านี้ได้จัดแบ่งกลุ่มไว้เป็น 5 ขอบเขต ในแต่ละขอบเขตมีการเพิ่มขึ้นของระดับชั้นหรือความซับซ้อนของการเรียนรู้ที่คาดหวัง ในแต่ละกรณี ความรู้และทักษะมีความมุ่งหมายที่จะให้เป็นลักษณะสะสม ดังนั้น การเรียนรู้ในระดับใดระดับหนึ่งย่อมรวมถึงการเรียนรู้ในขอบเขตเดียวกันของระดับที่ต่ำกว่าด้วย แม้ว่าความรู้และทักษะเหล่านั้นไม่ได้ระบุไว้

ข้อกำหนดเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ประยุกต์ใช้ในระดับที่กำหนดไว้สำหรับนักศึกษาทุกคน เมื่อใดก็ตามที่จุดเน้นของหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งอยู่ในขอบเขตที่กำหนดเป็นเงื่อนไขทั่วไปสำหรับทุกคน เมื่อนั้นความคาดหวังในความรู้ความสามารถของนักศึกษาในหลักสูตรนั้นจะสูงมาก ยกตัวอย่างเช่น นักศึกษาที่เรียนวิชาเอกทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) จะได้รับการคาดหวังว่ามีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตด้านความรู้และทักษะเชาวน์ปัญญา แทนที่จะเป็นความคาดหวังโดยทั่วไป สำหรับนักศึกษาทุกคน ซึ่งกำหนดไว้ภายใต้หัวข้อทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร

เงื่อนไขการเรียนรู้

เงื่อนไขการเรียนรู้ที่เหมาะสมและแตกต่างกันจะต้องจัดให้มีขึ้นสำหรับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีขอบข่ายกว้างขวาง ซึ่งกำหนดไว้ 5 ด้าน เงื่อนไขเหล่านี้มีดังนี้

สำหรับการแสวงหาความรู้.....การจัดให้มีภาพรวมอย่างกว้างๆในลักษณะที่เป็นเค้าโครงการเรียนการสอนล่วงหน้าสำหรับข้อมูลข่าวสารที่จะเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้าไปในภาพรวม และเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีมาก่อนแล้วของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการแสวงหาความรู้และการเรียกใช้

สำหรับการพัฒนาเชาวน์ปัญญา.....การพัฒนาอย่างเป็นลำดับในความเข้าใจ และความสามารถที่จะประยุกต์แนวคิด และหลักทฤษฎีในการวิเคราะห์สถานการณ์และการแก้ไขปัญหา ตลอดจนถึงการประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อเอื้ออำนวยการถ่ายโอนและการใช้ทักษะเชาวน์ปัญญาในสถานการณ์ต่างๆเมื่อมีความเหมาะสม

สำหรับการพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบส่วนบุคคล.....การจัดโอกาสและการสนับสนุนที่จำเป็นต่อการประยุกต์ใช้ และพัฒนาทักษะในการมีส่วนร่วมในกลุ่ม การมีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบส่วนบุคคล รวมถึงความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง

สำหรับทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร การเรียนการสอนที่มีการวางแผนเป็นลำดับขั้นตอนและการฝึกปฏิบัติที่มีการสะท้อนกลับสู่นักศึกษา พร้อมกับการส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่จำเป็นทางคณิตศาสตร์และการสื่อสาร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำหรับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม การมีแบบอย่างที่ดี มีการวิเคราะห์ส่วนตนและการไตร่ตรองเพื่อประเมินพื้นฐานของการกระทำของตน การตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งทางค่านิยม รวมถึงการใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้เหล่านี้สำหรับพฤติกรรมของตนเองในสภาพแวดล้อมต่างๆ

ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนคือหลักสูตรต่างๆการสร้างเชื่อมั่นว่า ในหลักสูตรทุกหลักสูตร ได้มีการกำหนดเงื่อนไขที่จำเป็นเหล่านี้ไว้ มีความเข้าใจตรงกัน และมีการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละด้านสำหรับคุณวุฒิในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกรอบ

ระดับแรกเข้า (สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ความรู้

มีความเข้าใจแบบกว้างๆ ในความรู้และทักษะที่สำคัญของเนื้อหาวิชา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ภาษาไทย (2) คณิตศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์ (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (5) สุขภาพและพลศึกษา (6) ศิลปะ (7) การอาชีพและเทคโนโลยี และ (8) ภาษาต่างประเทศรวมทั้งภาษาอังกฤษ มีความรู้กว้างขวางขึ้นในบางหมวดวิชาเพื่อเตรียมตัวในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา หรืออุดมศึกษา

ทักษะเชาวน์ปัญญา

มีความเข้าใจในแนวคิด หลักการและทฤษฎี ที่สำคัญในวิชาที่ศึกษา มีความสามารถในการประยุกต์ให้ความรู้ความเข้าใจเหล่านี้ในการวิเคราะห์ข้อโต้แย้ง และปัญหาใหม่ๆ ในการเรียนวิชาต่างๆ และในชีวิตประจำวัน ตระหนักในประเด็นปัญหาสำคัญที่สัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในประเทศและการปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันต้องแท้จากการศึกษาเล่าเรียนในปัญหาเหล่านั้น

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีความรับผิดชอบในการเรียนและการพฤติกรรมของตนเอง สามารถที่จะริเริ่มและศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองโดยมีการแนะนำบ้างเล็กน้อย รวมถึงการพัฒนาตนเองในด้านอื่นๆ สามารถที่จะไว้วางใจในการทำงานอย่างมีอิสระ และทำงานที่มอบหมายให้แล้วเสร็จ โดยอาศัยการแนะนำปรึกษาแต่เพียงเล็กน้อย สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อจุดมุ่งหมายร่วมกันในกลุ่ม

ความสามารถในการวิเคราะห์สื่อสาร

สามารถที่จะใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ ทักษะทางคณิตศาสตร์ขั้นพื้นฐานในการจัดการแก้ไขปัญหาในสภาพแวดล้อมทางด้านการศึกษาตลอดถึงทางด้านการงานและสังคม

สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูดและการเขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

การพัฒนาทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เข้าใจและซาบซึ้งในค่านิยมซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปของไทย รวมถึงระบบคุณธรรมและจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับระบบค่านิยมที่ระบุไว้ชัดเจนซึ่งสร้างความสมดุล

ระหว่างความเชื่อและค่านิยมส่วนตัวกับความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย สามารถวิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งทางค่านิยม ตลอดจนการหาข้อสรุปที่ยืนยันได้ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจที่เกิดขึ้น

ระดับ 1 อหุปริญญา

ความรู้

มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขอบข่ายและลักษณะของสาขาวิชาที่เรียน มีความรู้ลึกในสาขาวิชาย่อยบางสาขา รวมถึงทฤษฎี แนวคิด และหลักการที่สำคัญ มีความคุ้นเคยกับปัญหาปัจจุบันและงานวิจัยใหม่ๆ ในหลักสูตรที่มีการเตรียมนักศึกษาเพื่อประกอบวิชาชีพ หรือผู้ช่วยนักวิชาชีพ นักศึกษาจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการใหม่ๆ ในการปฏิบัติทางวิชาชีพ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดทางเทคนิค และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

ทักษะเชาวน์ปัญญา

สามารถวิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลทางเทคนิคและข้อมูลการวิจัย และประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาทางปฏิบัติโดยอาศัยคำแนะนำปรึกษาแต่เพียงเล็กน้อย สามารถศึกษาปัญหาที่กำหนดขึ้น สามารถประเมินทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และเสนอแนะแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาโดยอาศัยความรู้ทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง สามารถที่จะค้นหาแนวคิดและทฤษฎีจากวิชาที่ศึกษาและประยุกต์ใช้นอกบริบทที่เรียนมา ทั้งในบริบททางวิชาการและการทำงาน ตระหนักในธรรมชาติเฉพาะกาลขององค์ความรู้ในสาขาวิชาและนำสิ่งนี้มาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข ในสาขาวิชาชีพนักศึกษาจะต้องมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางเทคนิคและทางวิชาชีพในการวิเคราะห์และแก้ปัญหการปฏิบัติในวิชาชีพ โดยอาศัยคำแนะนำปรึกษาแต่เพียงเล็กน้อย รวมทั้งสามารถเข้าใจและอธิบายผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้น

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

สามารถที่จะคิดและแสดงออกได้อย่างเป็นอิสระ แต่ก็มีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ในกลุ่มและในสถานการณ์ที่ต้องทำงานเป็นทีม เพื่อทำงานที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีความสามารถในการเป็นผู้นำในกลุ่มขนาดเล็กและในขอบเขตความรับผิดชอบที่กำหนด

สามารถที่จะค้นหาข้อบกพร่องในความรู้และทักษะของตนเอง มีการวางแผนและดำเนินการเพื่อหาโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร

สามารถใช้เทคนิคทางสถิติที่ใช้เป็นประจำ และเทคนิคทางคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาปัญหาและข้อโต้แย้งตลอดถึงข้อเสนอนะเพื่อการแก้ไข สื่อสารอย่างมี

ประสิทธิภาพ ทั้งในการพูด การเขียน การอภิปราย การวิเคราะห์ และสรุปอย่างกะทัดรัดและในรูปแบบที่ถูกต้อง

สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ปัญหา การหาข้อมูล และการนำเสนอ

การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ยอมรับความรับผิดชอบส่วนตัวจากการกระทำในสถานการณ์ส่วนตัวหรือในสถานการณ์ของกลุ่ม ตระหนักและประพฤติปฏิบัติสอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยขอคำปรึกษาเมื่อจำเป็น สามารถระบุผลกระทบจากการกระทำที่เสนอให้ทำหรือกระทำต่อผู้อื่น พร้อมทั้งสามารถประเมินความเหมาะสมของการกระทำบนฐานของผลสืบเนื่องอันเกิดขึ้น

จากการกระทำเหล่านั้น ในสถานการณ์ที่อาจเกิดความขัดแย้งทางค่านิยม หรือในปัญหาเกี่ยวกับความจำเป็นเร่งด่วน นักศึกษาสามารถบอกธรรมชาติของข้อขัดแย้ง ค่านิยมและความจำเป็นรีบด่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถตัดสินใจได้อย่างแน่นอนในทางเลือกที่ควรจะทำ

ระดับ 2 ปฏิญญาตรี

ความรู้

เป็นเจ้าของในองค์ความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้องและเป็นระบบในสาขาวิชาที่ศึกษารวมถึงหลักและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานและเกี่ยวข้อง ตระหนักในองค์ความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาการอื่น ในกรณีที่เป็นหลักสูตรวิชาชีพก็ตระหนักในองค์ความรู้และทฤษฎีในวิชาชีพอื่น มีความคุ้นเคยกับพัฒนาการล่าสุดในระดับแนวหน้าของความรู้เฉพาะทางในสาขาวิชาหลักที่ศึกษา รวมถึงความตระหนักอย่างมีวิจารณ์ญาณในงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการขยายองค์ความรู้ สำหรับหลักสูตรที่เตรียมนักศึกษาสำหรับวิชาชีพ นักศึกษาตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ และข้อกำหนดทางเทคนิคที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวิธีการปรับปรุงแก้ไขสิ่งเหล่านี้ตามกาลเวลาเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ทักษะเชาวน์ปัญญา

มีความสามารถในการทำวิจัย เข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลใหม่ รวมถึงแนวคิดและหลักฐานจากแหล่งข้อมูลที่กว้างขวาง สามารถประยุกต์ข้อสรุปเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อโต้แย้งที่แตกต่างหลากหลายโดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากภายนอก สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางแก้ไขใหม่ที่สร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประสพการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจนั้น สามารถประยุกต์ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้เหล่านี้ในบริบททางวิชาการและวิชาชีพ ซึ่ง

เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียนมา สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติที่ใช้อยู่เป็นประจำได้อย่างเหมาะสม และในขณะเดียวกันก็ค้นหาสถานการณ์ที่ต้องการวิธีการใหม่ พร้อมกับนำเอาความรู้ความเข้าใจในทางทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้เพื่อสนองตอบสถานการณ์เช่นนั้น

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้ออำนวยในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในกลุ่มหรือในที่ทีมงาน ไม่ว่าจะในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องการการตอบสนองแบบใหม่ แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นที่สนใจ และหาแนวทางอย่างเหมาะสมในการแก้ปัญหาทั้งโดยส่วนตัวและโดยทีมงาน

ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร

เมื่อศึกษาปัญหาและข้อโต้แย้ง สามารถที่จะค้นหาเทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่สอดคล้อง และประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ในการแปลความหมาย และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข

สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูดและการเขียน รู้จักเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับปัญหาและกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่เหมาะสมที่สุดเป็นประจำในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลความหมาย และสื่อสารข้อมูลข่าวสารและความคิด

การพัฒนาทางคุณธรรมและจริยธรรม

จัดการเกี่ยวกับปัญหาทางด้านจริยธรรม และวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม และศีลธรรมในวิถีทางที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น โดยมีความสอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานที่เป็นรากฐานสำคัญ และสอดคล้องกับจรรยาบรรณของวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมในระดับสูง ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยมและความจำเป็นที่ต่างกัน

แสดงออกอย่างสม่ำเสมอซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตและความเข้มแข็ง ทางคุณธรรม พร้อมด้วยความสมดุลงที่สมควรระหว่างวัตถุประสงค์ส่วนบุคคล และวัตถุประสงค์ของกลุ่ม แสดงออกซึ่งอิทธิพลในทางบวกต่อผู้อื่น โดยเป็นแบบอย่างที่ดีและมีภาวะผู้นำในการทำงานหรือในสถานการณ์ต่างๆของกลุ่มในครอบครัวและชุมชน

ระดับ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ความรู้

มีความรู้ระดับสูงทั้งทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสายวิชาการหรือวิชาชีพ และความรู้ที่ในสาขาอื่นซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาเฉพาะทางของตน มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีความรู้ความเข้าใจในผลกระทบของพัฒนาการเหล่านี้ต่อทฤษฎีและการปฏิบัติที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

ทักษะเชาวน์ปัญญา

สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎี และประสบการณ์ทางปฏิบัติในการศึกษาปัญหาและข้อโต้แย้งที่ซับซ้อน สามารถค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆเพิ่มเติม หรือแสวงหาเทคนิค การวิเคราะห์ต่างๆตามที่ต้องการ คำนึงถึงสภาพการปฏิบัติจริงในสถานการณ์ต่างๆในการวิเคราะห์ปัญหา จัดทำข้อสรุป และเสนอแนะแนวทางสำหรับการแก้ไขหรือกลยุทธ์สำหรับการดำเนินการ

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่หลากหลาย ทั้งโดยตนเองและโดยหมู่คณะ รวมทั้งสถานการณ์ที่แปลกใหม่หรือที่ต้องการความมีไหวพริบ และเฉียบไวในระดับสูง แสดงออกอย่างรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานหรือสถานการณ์อื่นๆทางวิชาชีพ โดยการยอมรับความรับผิดชอบอย่างสูง มีความรับผิดชอบในการพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ที่ใช้ในการทำงาน ทั้งงานปัจจุบันและงานในอนาคต

ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร

สามารถนำเอาเทคนิคการวิเคราะห์ในขอบเขตที่กว้างขวางมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมและชาญฉลาดในการรายงานข้อโต้แย้งและปัญหา สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งแบบปากเปล่าและแบบการเขียน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ประเมินความสำเร็จของการสื่อสารต่อกลุ่มต่างๆอยู่เป็นประจำ และดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพเมื่อจำเป็น

การพัฒนาทางคุณธรรมและจริยธรรม

จัดการเกี่ยวกับปัญหาทางด้านจริยธรรม และวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมและศีลธรรมในวิถีทางที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น โดยให้สอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานที่เป็นรากฐานสำคัญ และสอดคล้องกับจรรยาบรรณของวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม และจริยธรรมในระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยมและความขัดแย้งในเรื่องความจำเป็นที่รีบด่วนที่มีลักษณะแข่งขันกัน

แสดงออกอย่างสม่ำเสมอซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต และความเข้มแข็งในคุณธรรม พร้อมด้วยความสมดุลงานที่สมควรระหว่างวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและวัตถุประสงค์ของกลุ่ม แสดงออกซึ่งอิทธิพลในทางบวกในการทำงาน หรือในสถานการณ์ต่างๆของกลุ่มในครอบครัว และในชุมชน

ระดับ 4 ปริญญาโท

ความรู้

มีความรู้อย่างถ่องแท้ และความเข้าใจอย่างมีวิจารณญาณในเนื้อหาสาระหลักของวิชา หรือสาขาวิชา รวมถึงความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่สำคัญ ตลอดถึง การประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจเหล่านี้ในปัจจุบันสำหรับการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ หรือ การปฏิบัติในวิชาชีพ มีความเข้าใจอย่างละเอียดในกลุ่มวิชาเฉพาะซึ่งมีความซับซ้อนกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่มในระดับแนวหน้าของทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติทางวิชาชีพใน สาขาวิชานั้น มีความเข้าใจในวิธีการพัฒนาความรู้ใหม่และการประยุกต์ใช้ ตลอดถึง ความรู้ความเข้าใจในผลกระทบของผลงานวิจัยในปัจจุบันที่มีต่อคลังความรู้ในสาขาวิชา และ ต่อการปฏิบัติในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ตระหนักในระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในสภาพแวดล้อม ของท้องถิ่นและนานาชาติที่อาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเหตุผล สำหรับการเปลี่ยนแปลงและนัยสำคัญในอนาคตของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้

ทักษะเชาวน์ปัญญา

ประยุกต์ความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติอย่างสอดคล้องในการจัดการกับบริบททาง วิชาการและ/หรือทางวิชาชีพที่แตกต่างหลากหลายแปลกใหม่ และไม่อาจทำนายได้ พัฒนา คำตอบที่เป็นต้นแบบและสร้างสรรค์สำหรับการแก้ไขข้อโต้แย้งและปัญหา ใช้ดุลยพินิจอย่าง ผู้รู้และสามารถยืนยันพิสูจน์ได้ในสถานการณ์ที่ขาดข้อมูลข่าวสารที่สอดคล้องและสมบูรณ์

สามารถสังเคราะห์และประยุกต์ใช้ผลงานการวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ หรือรายงาน เกี่ยวกับวิชาชีพและพัฒนาความคิดใหม่ที่สำคัญโดยการบูรณาการเป็นองค์ความรู้หรือทำ ทายองค์ความรู้ที่มีอยู่ สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคทั่วไปและเทคนิคการวิจัยเฉพาะทางในการ วิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการพัฒนาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ

สามารถวางแผนอย่างเป็นอิสระและดำเนินการโครงการสำคัญหรือโครงการ วิจัยค้นคว้าทางวิชาการ โดยการประยุกต์ใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดถึง การใช้เทคนิคการวิจัย และจัดทำข้อสรุปที่มีเหตุผล ซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่อย่างมี นัยสำคัญ หรือเพิ่มพูนแนวทางการปฏิบัติในวิชาชีพ

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีบทบาทริเริ่ม และจัดการอย่างสร้างสรรค์ในการแก้ไขข้อโต้แย้ง และปัญหาที่ยุ่งยาก ซับซ้อน ในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพ เมื่อใดที่มีความต้องการข้อมูลข่าวสารและทักษะเพิ่มเติม เมื่อนั้นยอมดำเนินการอย่างเป็นอิสระในการแสวงหา และประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารและทักษะนั้นๆ

มีความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ในการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่และอย่างสร้างสรรค์ในการจัดการเกี่ยวกับข้อโต้แย้งและปัญหาต่างๆ แสดงออกซึ่งทักษะการเป็นผู้นำ ทั้งแบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ในโอกาสที่เหมาะสม ในสถานการณ์ของกลุ่ม แสดงออกในลักษณะที่สอดคล้องสนองตอบต่อการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของกลุ่มในฐานะเป็นกลุ่มเดียวกัน

ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร

สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและในระดับที่เหมาะสมกับผู้ฟัง ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนในวงกว้าง โดยการใช้รายงานและการนำเสนอทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการใช้สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ แสวงหา ประเมินอย่างมีวิจารณญาณ และใช้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งข้อมูลคณิตศาสตร์และสถิติตลอดถึงการใช้นโยบายสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างกว้างขวาง และเหมาะสมสำหรับการศึกษาปัญหาและการสื่อสารข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

จัดการเกี่ยวกับปัญหาทางด้านจริยธรรมในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพอย่างสอดคล้องและด้วยความรู้ความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น เมื่อใดก็ตามที่จรรยาบรรณของวิชาชีพหรือระเบียบข้อบังคับมีไม่เพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อนั้น ให้ใช้ดุลยพินิจอย่างผู้รู้ อย่างยุติธรรม และมีหลักฐาน รวมถึงการจัดการกับปัญหาเหล่านั้นบนพื้นฐานของหลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม ตลอดถึงการแสดงออกหรือ การสื่อสารข้อสรุปของปัญหาด้วยวิธีการที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นที่ได้รับผลกระทบอย่างเต็มที่ มีความคิดริเริ่มในการชี้ข้อบกพร่องของจรรยาบรรณแห่งการปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อการทบทวนและแก้ไข

มีความกระตือรือร้นในการสนับสนุนให้ผู้อื่น ประยุกต์ใช้ดุลยพินิจทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการจัดการกับข้อโต้แย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดถึงการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักแห่งคุณธรรมและจริยธรรมในสภาพแวดล้อมของการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

ระดับ 5 ปริญญาเอก

ความรู้

มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในองค์ความรู้ที่เป็นแก่นสารในสาขาวิชาการ หรือวิชาชีพ รวมทั้งข้อมูลเฉพาะทางทฤษฎี หลักการและแนวคิดที่เป็นรากฐาน มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการล่าสุดในสาขาวิชา รวมถึงประเด็นปัญหาสำคัญที่กำลังเกิดขึ้น และเทคนิคการค้นคว้าวิจัยแบบใหม่ ตลอดจนความท้าทายที่มีศักยภาพของพัฒนาการใหม่ๆ เหล่านี้ที่มีต่อข้อสรุปซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน สำหรับปริญญาเอกในสาขาวิชาชีพ นักศึกษาจะต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และกว้างขวางเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในวิชาชีพทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่นๆ มีความรู้อย่างถ่องแท้เกี่ยวกับพัฒนาการในสาขาวิชาที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะมีผลกระทบต่อสาขาวิชาที่ศึกษาค้นคว้า

ทักษะเชาวน์ปัญญา

มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี และเทคนิคการค้นคว้าวิจัยระดับสูงในการวิเคราะห์ข้อโต้แย้งและปัญหาสำคัญต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการพัฒนาคำตอบที่แปลกใหม่เพื่อการแก้ไข

สามารถสังเคราะห์ผลงานการเขียนที่เกี่ยวกับทฤษฎีและการวิจัย และสร้างสรรค์พัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ บนพื้นฐานของการบูรณาการแนวคิดต่างๆ จากทั้งภายในและภายนอกของสาขาวิชาซึ่งมีการศึกษาค้นคว้าระดับสูง

สามารถออกแบบ และดำเนินการโครงการวิจัยหรือโครงการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญเพื่อจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ หรือการปรับปรุงที่สำคัญสำหรับการปฏิบัติในวิชาชีพ

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

แสดงออกอย่างสม่ำเสมอในการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการ หรือวิชาชีพด้วยความเป็นอิสระ และการมีความคิดริเริ่มในระดับสูง

มีความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ในกิจกรรมของตนเอง มีการประเมินและดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพของตนเองโดยใช้ข้อมูลสะท้อนกลับที่เที่ยงตรง พร้อมทั้งมีการวางแผนที่สร้างสรรค์สำหรับการปรับปรุงแก้ไข สามารถเอื้ออำนวยให้เกิดปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมของกลุ่ม และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมทางวิชาชีพและทางสังคมที่ซับซ้อน

ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร

สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและในระดับที่เหมาะสมกับผู้ฟัง ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนในวงกว้าง โดยการใช้รายงานและการนำเสนอทั้งในรูปแบบ

ทางการและไม่ใช้ทางการ การใช้สิ่งตีพิมพ์ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน

ประเมินอย่างเป็นประจำและใช้ข้อมูลทางคณิตศาสตร์ และสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างกว้างขวางและเหมาะสม สำหรับ การศึกษาปัญหาและการสื่อสารข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

จัดการเกี่ยวกับปัญหาทางด้านจริยธรรมในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพอย่าง สอดคล้องและด้วยความรู้ความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น เมื่อใดก็ตามที่จรรยาบรรณของ วิชาชีพหรือระเบียบข้อบังคับมีไม่เพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อนั้นให้ใช้ดุลย พินิจอย่างผู้รู้ อย่างยุติธรรม และมีหลักฐาน รวมถึงการจัดการกับปัญหาเหล่านั้นบนพื้นฐาน ของหลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม ตลอดจนการแสดงออกหรือสื่อสารข้อสรุปของ ปัญหาด้วยวิธีการที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นที่ได้รับผลกระทบอย่างเต็มที่ มีความคิดริเริ่ม ในการชี้ข้อบกพร่องของจรรยาบรรณแห่งการปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อการทบทวนและ แก้ไข

มีความกระตือรือร้นในการสนับสนุนให้ผู้อื่นประยุกต์ใช้ดุลยพินิจทางด้านคุณธรรม และจริยธรรมในการจัดการกับข้อโต้แย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจน ถึงการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักแห่งคุณธรรม และจริยธรรมในสภาพแวดล้อมของการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น